

CARLOS LABBÉ

Loquela

Sayıklama

NOTOS
KITAP

Carlos Labbé

1977'de Santiago, Şili'de doğdu. Lisans ve yüksek lisans öğrenimini Latin Amerika ve İspanyol edebiyatı üzerine yaptı. Yedi roman ve iki kısa öykü derlemesi yayımladı. Yazı uğraşına ek olarak müzikle de ilgilenen yazar, Ex Fiesta ve Tornasólidos gibi gruplarda yer aldı, dört albüm çıkardı. *Malta con huevo* (2007) ve *El nombre* (2015) filmlerinin yardımcı senaristliğini üstlendi. Santiago ve Brooklyn merkezli yayınevi Sangría'da yardımcı editörlük yapıyor. Aynı zamanda edebi makaleler yazıyor, en çok dikkat çeken incelemeleri Juan Carlos Onetti, Diamela Eltit ve Roberto Bolaño üstüne. Romanları: *Pentagonal, incluidos tú y yo* (2001), *Libro de plumas* (2004), *Navidad y Matanza* (2007), *Piezas secretas contra el mundo* (2014), *La parvá* (2015), *Coreografías espirituales* (2017).

Saliha Nilüfer

1972'de İstanbul'da doğdu. İngilizce ve İspanyolcadan çeviri yapıyor. İlk şiirleri *Kitap-lık*, *Ludingirra*, *Ağır Ol Bay Düzyazı*'da yayımlandı. *Sebastian Knight Bir Endülüs Hikâyesi* (Pan Yayıncılık, 2006) adlı bir romanı ve *Yokoluş Serüveni* (Alef Kitap, 2015) adlı bir şiir kitabı var. Başlıca çevirileri: *İnsanın Bir Dakikası* (Stanislaw Lem), *Tuhaf Zamanlar* (Eric Hobsbawm), *Nietzsche'nin İdeası* (Fernando Savater), *Dünya ve Ben* (Juan José Millás), *Cennet Başka Yerde* (Mario Vargas Llosa), *Yasak Bölge ve Çekişme Diyarında* (Juan Goytisolo), *Bütün İnsanlar Yalancısıdır* (Alberto Manguel), *Karasevdalılar* (Javier Marías), *Yasak Olmayan Hazlar* (Adam Phillips).



Notos Kitap 154

Edebiyat 043

Roman

©Notos Kitap Yayınevi, 2016

©Carlos Labbé, Locuela, 2009

Bu kitabın Türkçe yayın hakları
Editorial Periférica aracılığıyla alınmıştır.
Tüm hakları saklıdır.

Birinci Basım

Ekim 2017

ISBN 978-605-2389-18-8

Sertifika 16343

Editör

Seda Ersavcı

Kapak Tasarımı

Tane Mavitan

Notos Kitap Yayıncılık Eğitim Danışmanlık
ve Sanal Hizmetler Tic. Ltd. Şti.
Ömer Avni Mahallesi, Prof. Dr. Tarık Zafer Tunaya Sokak
No: 11/6 Gümüşsuyu, Beyoğlu İstanbul
0212 243 49 07
www.notoskitap.com
facebook.com/NotosKitap
twitter.com/NotosKitap

Baskı ve Cilt
Pasifik Ofset Ltd.Şti.
Cihangir Mahallesi, Güvercin Caddesi No: 3/1
Baha İş Merkezi, A Blok, Avcılar İstanbul
0212 412 17 77
Sertifika 12027

Carlos Labbé

Loquela

Sayıklama

İSPANYOLCADAN ÇEVİREN
Saliha Nilüfer

Roman



Ayinde ve sonrasında dökülen nice gözyaşı. Hepsi de gelip geçen gün gibidir ve içsel *loquelanın* verdiği hazla, yani *loquelanın* ya da ilahi müziğin benimsenmesi veya anımsanmasıyla, bağlılığı ve sevgiyi artırır; ilahi bir vasfı vardır o gözyaşlarının.

LOYOLA'LI IGNATIUS

Loquela, öznenin kafasında bir yaranın ya da bir davranışın sonuçlarını yorulmak bilmeden tartışıp durduğu kelimeler akışını ifade eden bir kelimedir: bir âşığın çekeceği söylevin vurgulu bir biçimi.

ROLAND BARTHES

Roman

Carlos küçük defteri kapadı ve yazmak için oturduğu masada duran kalem bir hamlede yere yuvarlandı. Üstündeki balıkçı kazasını bir hışım çıkarıp odanın bir köşesine fırlattı. Terlemişti. Sandalyeden kalkıp yere oturdu. Birkaç saniye kuzeninın partisinde çekilmiş fotoğraflara bakakaldı, zemini kaplayan halıya saçılmışlardı. Sokağa bakmak için camı açtı. Laternacı bir iki bozukluk bulma ümidiyle kâsesine bakıyordu. Deftere geri döndü ve bir kez daha okudu sayfayı: Adam eline silahını almıştı, çünkü katil her kimse artık kendini savunacakmış gibi geliyordu. Başu çatlıyordu ağrıdan, dizleri titriyordu. Orada, içeride ölü bir kadın yatıyor diye geçirdi içinden. Ve hayatında eline tabanca almamıştı. Görüşü buğulandı, kapı usulca içeriden açılırken bedeni tepeden tırnağa zonkluyordu. Önce o ateş edecekti, kararlıydı. Öyle yaptı. Albino kadın yumuşak bir inilti koyuvererek ayaklarının dibine yığıldı. Bir katildi o.

Carlos'un planladığı son bu değildi. Yine de yazarken olay örgüsünün bulunduğu düzinelerce sayfa gözünün önünden silinmişti. Sırtından bir yükü atmaya benziyor bu diye düşündü. İnsanın bedeninden kurtulması gibiydi. Neredeyse hummalı bir ruh haliyle kalem adamın katile dönüşmesine rehber olmuştu; özenle inşa edilmiş kurguya zarar veriyordu bu tamamen. Beceriksizliği karşısında

öfkeden delirdi: Sen kalk, pusuya yatmış katil yüzünü gizlesin ama aynı zamanda niyetini açık eden izler bıraksın diye dört ay boyunca ince ince düşün taşın; adamın geceler boyunca, albino kadının bu deftere karaladığı polisiye hikâyelerden bölümleri sabahlara kadar okumasını ve onu takip etmesini sağla. Kadının yazdıkları hakkında adamın yaptığı yorumlar, kadının uydurduğu haritalarda yapılan uzun yürüyüşler ve kesinkes başka insanların kimliğini gizleyen başka isimli kişiler. Yalancı kurşun sesi. Ya da daha doğrusu banka soyguncularına ateş eden polislerin silah sesiyle kitapta kurşun sesine denk gelen bölümün günün birinde ve benzer yerlerde tuhaf çıkışması, kendi soruşturmasını yapması için bir uyarı işareti... Hepsini de adamın sonunda doğru yönü bulması, kapıyı açabilmesi ve albino kızı, çok sevdiği albino kızı vurması için. Bu son görüntü eksik kalmış: Ateş ettikten sonra adamın gözleri kadının cesedine takılıp kalacağı yerde, kapının aralığından bitişikteki odaya yönelir ve siren sesleri giderek yaklaşırken, duvarda boydan boya asılı duran aynada yüzünü inceler. Romanın planına karşı gelsin gelmesin, burası belki de en sevdiğim kısım diye düşündü Carlos. Mutfığa gidip buzdolabını açtı. Şişeyi ağzına götürüp kırmızı meyve suyunu yudumlarırken, başkahramanın yanlış adrese yolladığı mektubun, nasıl olup da meçhul bir araba tarafından takip edilmesine, bir cumartesi akşamı genç kadını aramaya gittiği diskoteğin tuvaletinde ölümle tehdit edilmesine ve kendini aniden sokakta yaylım ateşinin ortasında buluvermesine sebep olduğunu merak etti. Bir arkadaşının geçen Noel'de kendisine hediye edilen çok satan bir polisiye roman hakkında yaptığı yorum geldi aklına: Bu tür kitapların her geçen gün daha basmakalıp, daha az gizemli olduklarını söylemişti. Elisa'ya sorsa o da ruhsuzlar diye eklerdi. Zihninde tarttı; kitabının olay örgüsünü yaratan belki de başkahramanın hastalıklı imgelem gücüydü ve bu sayfalarda tanıyabildiği yegâne şey de öleceği belli olan bir albino kadındı. Kız arkadaşı yazdıkları hakkında ne zaman fikir belirtecek olsa, roman karakterlerinin kesinlikle insana benze-

mediklerini söylüyordu. Ona sorarsan, hiç esnemiyorlar, sabah duş almıyorlar, canları sıkkın olduğunda sabahlamıyorlardı: Yazarın gün içinde tuvalete gitmeyi, bir parça gülmeyi, öğlen yemeğinden sonra şekerleme yapmayı da ihmal etmemesi gerekirdi. Böylece roman karakterlerinin, koşup zıplarken ya da birine ateş ederken bir bedenleri yokmuş gibi davranmalarının önüne geçebilirdi.

Carlos bir daha baktı candan ve laternacının sırtında çalgısıyla uzaklaştığını gördü. Küçük bir kız çocuğu bahtsız ihtiyar köpeğinin tasmaına asılmış, havlamasın diye onu var gücüyle çekiyordu. Orada ne işkence ne kurşun ne de ölümler var diye geçirdi içinden. Şüphesiz laternacı köpeğin üstüne atlayıp onu ısırmasından veya mahalle mahalle gezerken saldırıya uğramaktan korkuyordu. Kendisini benzer bir durumda anımsamaya çalıştı: Romanın başkahramanı, elinde silah, suratında katil ifadesiyle, o duvardan yansıyan şekilsiz suretini görünce korkmuştu. Yerden kurşunkalemi aldı. Yeniden masaya kurulurken, hata yaptım diye düşündü; yazmak istediğim polisiye roman değil, gizem romanıydı.

Elisa'ya roman işini askıya almaya karar verdiğini söylemişti. İlkisi yatakta uzanıyordu. Çalışma masasında defter açık, kalemin kapağı açıktı ve büyük sürahinin dibinde toz meyve suyunun tortusu vardı. Kadın duvardan sarkan beyaz bir kumaşa bakıyordu, kendisine sarılmış erkek arkadaşına sırtı dönüktü. Bu karakterlerin kim olduklarını bulmak için olay örgüsünü bir kenara bırakmak istediğini söyledi ona; nihayet sahiden de etten kemikten insanlar mı onlar yoksa sadece defter sayfalarında mı yaşıyorlar öğreneceğiz diye mırıldandı kız. Haklısın diye ekledi adam. O adamı tanımak, albino kadına benzeyen birini tanımak ve onlarla sohbet etmek isterdi. Elisa gözünü yumdu ve Carlos'un gevşekçe aşağı sarkan elini beline sabitledi. Sessiz durdular. Bitişikten oyun oynayan çocukların bağırtısı duyuluyordu. Violeta'ya benziyor dedi kız. Kim diye sordu adam, albino kız, albino kız kuzeninin Violeta adındaki o ar-

kadaşına benziyor, Carlos görmemişti onu hiç. Elisa kalktı, salona gitti ve elindeki bir fotoğrafı sallaya sallaya geri döndü. Carlos'un yanına oturup pistin tam kenarında, masaların yanında dans eden birini gösterdi. Genç kadın albinoydu.

Polisiye edebiyat kursunun son dersiydi. Carlos arkada, koridor tarafında oturuyordu. Profesör, alıntılar ya da savlara yer vermeden, yazar isimleriyle dolu uzun bir monologla tüm ders dönemini özetlemeye niyetlenmişti. Pencerelemlerle kapının kapalı oluşu içeriye nefes alınmaz kılıyordu, Carlos'u uyku bastırđı, kafası öne düşüyordu. Tanıdığı arkadaşları yoktu; bu sonuncu derste dört kişiydiler. Birden omzuna bir el dokundu. Carlos şaşkınlık içinde sıçradı. Uykusu büsbütün açılmadıysa da omzundaki elin kime ait olduğuna bakmak için arkasını döndüğünde boş sıraları gördü. Kapıdan uzaklaşan biriyle göz göze geldi, o gözlerin kime ait olduğunu hatırlamasıyla yeniden unutmaması bir olacaktı. Ani bir hamleyle ayağına kalktı, sıralardan birine takıldı, biri ona çekine çekine sessiz olmasını söyledi. Koridorda kimseyi göremedi. Tuvaletle gidip başını ıslattı, sınıfa geri döndüğünde profesör ölümü hafife almanın hata olduğundan söz ediyordu, gizemli bir hikâyeye daima o kısmın etrafında şekillenirdi.

Elisa kendi anahtarıyla Carlos'un evinin kapısını açtı. Eskiizle-
rinin salondaki masada olduğunu görünce içi rahatladı. Tam çıkacakken kapının altından atılmış bir mektup ilişti gözüne. Sokakta postacıya bakındı ama görünürlerde kimse yoktu. Kimin gönderdiğine şöyle bir göz attıktan sonra zarfı çantasına koyup gitmek istedi. Köşede, Carlos'un kirayı bölüştüğü kuzeni Alicia'yla karşılaştı ve havadan sudan sohbet ettikleri sırada bir değil yüz kez hafızasını yokladı; mektubu yollayan Violeta denen kızla o veya erkek arkadaşı hiç karşılaşmış mıydı?

Annesi odaya girerek Carlos'u uyandırmak için perdeleri açtı. Bu kadar geç vakte kadar uyumamasını söyledi, dükkâna gidiyordu. Odanın içindeki banyo aynasında makyajını yaparken öğle yemeğine kalıp kalmayacağını sordu. Her halükârda onun dönmesini beklemesi gerekiyordu, ne de olsa baba bürodaydı ve Josefacık yalnız kalamazdı.

Carlos duşa girdi. Saçını şampuanlarken romanın anne babasının evindeki bilgisayarda unutulmuş bölümünü düşündü: başkahramanın albino kadınla bir sinemanın girişinde buluşacağı ve kadının onu saatlerce bekletip ağaç ettiği bölümü. Annesinin arabasının uzaklaşan sesini ve aynı anda ısrarla çalan telefonun zilini duydu. Üzerini giyinip oturma odasına kafasını uzatarak bir kız arkadaşıyla telefonla konuşan Jose'ye merhaba dedi ama kardeşi sanki görmemiş gibi yanıtlanmadı onu. Bölümü gözden geçirip basmak için bilgisayarın başına geçti. Albino kadının neden randevusuna gitmediğini kendine hiç sormamıştı. Başkahraman kendi namına derhal bir varsayımda bulunmuştu: Kızı gözetleyen adam sonunda onu bulup kaçırmıştı herhalde. Karışıklık olmasına imkân yoktu, kadının yolladığı mesaj başkasını değil, tam bu sinemayı işaret ediyordu. Kesinlikle katil rastlantı eseri kadının karşısına çıkmıştı merkezde bir yerde. Örneğin, herkesin birilerini ararcasına gelip geçenleri izlemek üzere oturduğu Ahumada'yla Moneda sokaklarının kesiştiği nokta olabilirdi bu ve bunun nedeni sırf adamın görüşmekte ısrarcı olmasıydı. Metro çıkışında yorgun argın, banklardan birine yaslandı; şüphelenecek birilerine rastlamadı. Bir direğin üstündeki saate bakınca düşündüğünden daha erken olduğunu fark etti. Bunun üzerine bu insanlardan birinin albino kadını kaçırmış olabileceğini geçirdi içinden; akşam gazetesinin manşetlerine göz atarak sayfaları çeviren şu yaşlı adam veya kızarmış patates yiyen şu genç ya da ellerinde torbalar olan terli adam. Ama hiçbirinin suratı da ruh hastası gibi gelmemişti ona, kuşku uyandıran yüzler değillerdi; daha ziyade köşedeki saat tam yediyi iki geçerken, onun

etrafı iğneden ipliğe kolaçan eden bakışlarından korkuya kapılmış gibilerdi. Sinemaya geri döndü, albino kadının bir ihtimal gelmiş olduğu, onu görmeyince hayal kırıklığına kapılıp gittiği düşünceyle huzursuzluğa kapıldı; bu akşam buluşamayacaklardı, filmi izlemek için içeri girmeye karar verdi. Lanet olası sokak saatleri, geri mi kalmış yoksa dakik mi, insan ne bilsin.

Annesinin sesi böldü okumasını. Merdivenlerden başını uzatmış, güya sakın bir ses tonuyla Josefacığın nereye gittiğini soruyordu. Herhalde salonda televizyon izliyordur diye tahmin yürüttü. Anne evin üst katından aşağı indi, birkaç kez Josefa diye seslendi ama kız ortalıkta yoktu. Saklambaç oynama yaşında değildi, gerçi yürüyüşe çıkmak ya da bir arkadaşıyla ortadan yok olmak için de yeterince büyük sayılmazdı. Komşuların hiçbiri onu giderken görmemişti. Annesi üçüncü kez üst kata çıkıp temiz bir küfür ederek Jose'nin nerede olduğunu sorarken, Carlos yine omzuna bir elin değdiğini, birinin onu kapıdan gözlediğini hissetti. Kendisi dalgın dalgın bilgisayar ekranında kitabın bölümünü okurken biri küçük kız kardeşini alıp götürmüştü. Mahallede civar binaların çevresinde dolandı ama sokaklar her zamanki gibi terk edilmiş durumdaydı. Şurada meydanda bir iki çocuğa göz kulak olan bir nine, burada hastabakıcının tekerlekli sandalyede gezdirdiği bir ihtiyar adam ve köşe başında sağı solu koklayan köpekler vardı... Bu sessiz yatak odalarının hangisindeydi acaba Josefina? Nasıl olup da bir itiş kıkış sesi, kapı çarpması ya da bağırta duymamıştı? Eve döndüğünde annesi yüzünde bir gülümsemeyle bekliyordu onu: O yokken babası telefon etmiş ve öğlen yemeğine bir şey lazım olup olmadığını sormuş, o da umutsuzca Josefa'nın ortalarda olmadığını söylemişti. Baba gülmüştü bunun üzerine, çünkü üstüne başına bir şeyler satın almak için uğrayıp onu evden alalı bir saatten fazla olmuştu. Hatta arabayı park etmiş, eve gelmiş, tuvalete girmiş ve Josefina'yla birlikte çıktıklarını Carlos'a bağırarak haber vermişti ama yanıtı beklemeden çıkmışlardı.

Yatağın üstünde çömelmiş duran Elisa zarfı inceliyordu. Her an zarfı açıp Violeta'nın Carlos'a yazdığı cümleleri okuyabilirdi. Ama asla yapmayacaktı bunu; bu tuhaf mektubu açmak yıllardır o karton kutuda saklı olan yabancı kadını serbest bırakabilirdi, o karton kutu, şimdi içindeki sararmış kıvrık kâğıtlarla, Carlos'un şiirlerini yazdığı yaprakları sararmış defterle ve okuldaki en duygusal zamanlarında ona hediye ettiği mektuplarla yerde öylece açık duruyordu. Violeta'nın zarfını kutuya attı Elisa. Sonra kapağını kapayacak ve yeniden dolabın tavana en yakın, en kuytu köşesine, güve yeniği olmuş süper kahraman kostümünün ve artık ancak kalça hizasına gelen pembe uyku tulumunun yanına koyacaktı. Gözlerini yumup yatağa uzandı. Uyumadı da sanki kendinden geçeri gibi, önemli bir rüyayı anımsar gibi oldu: Ortak bir arkadaşlarının apartmanında, asansörde ilk karşılaştıkları zaman Carlos'un gözleriyle buluştu gözleri. Bir partide ağlarken omzunun sıcaklığı... Carlos ona dokunmaya cesaret edememişti. Onunla her seferinde eve kadar yürürken sesi başka bir ses gibiydi, daha ciddiydi. Kız ona okulda âşık olmuştu. Onun bu acı çeken ve yalnız rolü yapan ama aslında çevresinde bir dolu arkadaşı olan yeniyetme halini seviyordu. Ne zaman ikisi hakkında düşünmeye başlasa evlerinin arasındaki dokuz on binalık yolda tesadüfen karşılaşmak en bayıldığı oyundu. Asla dokunmayacaklardı birbirlerine, öyle söz vermişlerdi; ona karamsar dörtlükler hediye ediyordu ve kız yalnızca bakışlarıyla karşılık veriyordu, ancak bu kadar belirsizlik insanı yoruyordu, tüm bir hayatı tahmin yürüterek geçiremezlerdi, yani bu gizem sıkıcı geliyordu kıza, onu başkalarıyla karıştırıyordu partilerde ve yalnız olmak istemiyordu. Birbirlerini hafifser gibi yapmışlardı, Carlos öyle diyordu bu dönem için, birer sıkı dost, sırdaş olmuşlardı. Elisa yalan söylemeyi sevdiğini biliyordu onun, laçkanın tekiydi. Carlos ise kızın yarım saat süren duşlarıyla, gördüğü her kadınla rekabet etmekten hoşlanmasıyla ve ne kadar çekici ol-

duğunun farkında değilmiş gibi yapmasıyla dalga geçerdi. Haftada bir kez telefonla ve her ay yüz yüze görüşme, böyleydi anlaşmaları. Bira içerken teferruatlı bir şekilde hayatları üzerine konuşturlardı, sonra kıza sessiz sedasız evine kadar eşlik ederdi, ikisi de henüz gerçekleşmemiş bir şeye özlem duyardı içten içe.

Günün birinde, Carlos şık bir şeyler giyip giyemeyeceğini sordu telefonda. Hiç sorun değil, makyaj bile yaparım dedi kız. Kuzeninini düşününe gitmeye karar vermişti ve kızdan kendisine eşlik etmesini istiyordu. Dans ettiler, güzel zaman geçirdiler. Birkaç kadeh yularlayıp evlilik hakkında tartıştılar. Kız, asla evlenmeyeceğim diye yemin etti, oğlan, bunu yani aşkın sonsuz olmadığını belki yüz kez dinledim senden dedi. Dik dik baktılar birbirlerine. Elisa o geceyi anımsadığında kabahati viskide buluyordu. Ama bu kez el ele tutuşup merdivenleri çıktıkları ânı anımsamakla yetindi; karanlık bir banyoya girmişlerdi ve ikisinden biri kapıyı kilitlemişti. Ona bir öpücük vermesini istemişti oğlan kısık sesle, kızsada ondan bir konuda söz vermesini istemişti, tek kelime bile etmeyecekler, kendileri olmayı bırakacaklardı ve ona tamam diyen ağız yabancı birine ait olmuştu, içine nüfuz eden kokusu ve tanımadığı ıslaklığı ertesi güne, artık yakın arkadaş olmayacakları şafak vaktine kadar sürmüştü. Gözlerini açıp da yüz hatlarına iyice bakmak için bir kez daha öpüşmüşlerdi. Muzip bir şey söylemişti çocuk, güllüşmüşler ve yeniden konuşmaya başlamışlardı. Ama Elisa o düşün gecesi olan tuhaflığı unutmamıştı. Yeniden yüzünü inceliyordu, kocaman bir ağız soluksuz bırakacak şekilde onunkini emiyordu, soluksuz kalanın kendisi olduğunu fark etmiyordu bile. Violeta'nın mektubu onu yabancı bir banyonun köhne küvetine yatırıp elbiselerini çıkaran o davetsiz misafire yollanmış olabilirdi; Elisa'ya yazılmamış o satırlarda, kendisi uyur ve dolabın içinden, tüm giysilerin ardına sakladığı kutudan geldiğine en ufak bir şüphe duymadığı güürültülere, çan seslerine, sızlamalara kulak kabartırken beliren o adam konuşacaktı.

Alıcı

10 Ağustos

Çok yorgunum. Sanki hiç uyumamışım, gece boyunca uykumda binlerce kilometre taban tepmişim gibi kalktım. Aynadaki aksim de hiç iç açıcı değildi: Gözlerimin etrafında yatağa geri dön diye emir veren okkalı iki morluk vardı ama kalkmıştım artık ve okula gitmem gerekiyordu. Zaten yatsam bile rüyaların geride bıraktığı görüntülerden gözüme uyku gireceği yoktu. Duş aldım.

Gece boyunca ilk kez bu denli çok rüya gördüm. İstersen bu usandıran, berrak ve uzun rüyanın tüm evrelerini sayıp dökebilirim. Alicia'nın her gün yaptığı gibi benimle alay ederek Rancagua'daki eski ve bilinmeyen evimde, odamda benimle birlikte olduğunu, kız kardeşlerimle bebekçilik oynadığını (sesini inceltip saçma sapan mizansenler uyduruyor: Barbie berebere gitmiş de tuhaf peruk cinleri saç biçimini değiştirmiş de... Sonra öbür oyuncakların hayatları hakkında dedikodu yapıyor, küçük oyuncak adamın kafası yok diye dalga geçiriyorlar filan), küçükken yatıya arkadaşlarımı çağırdığım zamanlardaki gibi benim odamda başka bir yatakta ya da yerde uyku tulumunda uyuduğunu biliyorum: Işığı söndürüp epey uzun süre

sohbet ederken çok önemli bir konuşmanın ortasında (belki de tam ona kimden hoşlandığını, beni sevip sevmediğini sorarken) uyuyakalıyoruz. Sonra bir başka gün, benimle okula gelmiş, sınıflardan hızla uzaklaşıp avlunun sonuna sohbet etmeye gitmişiz. Farkında değilim ama ağızdan çıkan her kelimeye ve her hareketime dikkat kesiliyor, akşamüstü içinde benim karikatürümün de bulunduğu, cırtlak renkli çizimlerle bir çizgi roman gösteriyor. Kısa kısa skeçlerden ya da ona benzer şeylerden ibaret günümün özeti. Ne o benden ne de ben ondan sıkılıyormuşuz; bildik hikâye işte. Birden Alicia kayboluyor.

Derken amcalarımın büyük evinde koridordayım. Coya'ya doğru asfalt olmayan, kalabalık bir yol gider ve buraya kadar gelir o yol, buralardan kime sorsan yolu gösterir sana. Otomatik bir kapıdan girip fiskiyeli ve çakıl taşlı park yerini geçtikten sonra ulaşılan geniş, sessiz, peri masallarındakine benzer bir ev. (Ben çocuk aklımla, zemini niye böyle sivri taşla doldurdularına anlam veremezdim, hele de havuzda yüzmeye gidip aradaki avluyu yalınayak koştuğumuz zamanlarda.) Sana dediğim gibi bu masal evi, o öteki evin, hiç gitmediğim güneydeki o plajın kıyısındaki ahşap kulübenin yanı sıra genellikle kâbuslarımda çıkar ortaya; J ise bir falcı edasıyla plajdaki o hayal ürünü evin günün birinde birlikte yaşayacağımız yer olacağını söylemeye bayılırdı.

Amcamın evinde uzun koridorun parke zemininde otuyormuşum; burada kalan biri için geceleri zifiri karanlıkta, o yankılı koridora kafayı uzatıp dayanabildiğin kadar uzun süre bakabilmek büyük kahramanlıktır. Ve evin o sessizliği yok mu... Hayatını bu evde geçiren o dört kişiyi ne zaman görsem hâlâ hayretler içinde kalırım (ya da hayranlık duyarım onlara); dile kolay, o bir düzine odadaki karyolalarda bir gün olsun kimsenin yatmadığını, yedi ayrı banyoda duran sabunlara kimsenin el sürmediğini, tertemiz, ne ki çoktan pas tutmuş

duşlarda bir allahın kulunun yıkanmadığını bile bile geçirilen onca zaman... Tahammül edilemez bir boşluğu vardır bu evin, bundan ötürü de alışkanlık gereği ailecek burada kutlanan doğum günleri ve Noeller sohbetlerin arasına giren sessizliği doldurmak için bir şefkat ve dostluk yarışına sahne olur. Ve bitmesinden korktuğumuz için sohbetler sıradan, mahrem, tıpatıp aynı, huzursuz edici ve yine sıradan bir hal alır; amcalarımdan biri, bir kuzen, babamın bir halası ve başka bir amca benimle konuşur gibi yapar ama ağzımızı oynatıp durmaktır tek yaptığımız ve bu böyle, kimse kimseyi dinlemeden devam eder, en sonunda arabaya atlayıp sessiz sedasız Santiago yolunu tutana kadar ve arabaya binildi mi ânında radyo açılır, çünkü müzik bizi bu ürkütücü dilsizlikten kurtarır daima. (Neden sessiz kalıp sadece bakışmak mümkün değildir? Alicia bir şey söylemediğinde neden huzursuzlanıp derhal, “Neyin var?” diye sorarım ve o da bir süre sonra, “Hiç, sadece canım konuşmak istemiyor,” diye yanıtlayıverir?) Müziği, gazeteydi, kitaptı, bir şeyler olmadan olmaz, ikimiz asla yalnız kalmayız.

Koridorda kuzenlerimden bazılarıyla oturuyordum ama kuzenlerim değil de okuldan eski arkadaşlarımmış; birbirleriyle şakalaşıp alay ediyor, birbirlerinin kusurlarıyla dalga geçerek gülüşüyorlar, rüyalarda bile huylu huyundan vazgeçmiyor işte. Elbette çocukmuşuz, üstümüzde mayolarla dikdörtgen parkelerin üstünde bir şey oynuyorduk. Bilye mesela. Kıkır kıkır gülerken en zalimce şakayı yapmak için yarışıyoruz bir yandan, biri bilye torbasını M'nin elinden alıveriyor, beriki R'nin elini ısırtıyor, R ağlıyor, C onun mızımızlanmasını taklit ediyor, M sesini incelterek “zorba” diye bağırıyor, ben büyük bir ciddiyetle zavallı R'yi seyrediyorum, hepsi birbirine tokat atmaya, en kötü şakaları tekrarlamaya başlıyor yine. Derken bir şey ortaya atıyorum, N hakaret ediyor bana, diğeri de çelme takarak yere yıkıyor beni. Hepsi üstüme çullanıyor, boğulmak üzerey-

CARLOS LABBÉ
LOQUELA - SAYIKLAMA

Bir yanıyla polisiye bir roman, bir yanıyla aşk hikâyesi.

Gerçek ve hayali olanı harmanlayarak yazının sınırlarını zorlayan bir anlatı, mektup, günlük, okura meydan okuyan, edebi türlere kafa tutan bir manifesto.

Granta dergisi tarafından "İspanyolca yazan en iyi romancılar" arasında gösterilen Şilili yazar Carlos Labbé, okurlarını Juan Carlos Onetti'nin, Julio Cortázar'ın ve Roberto Bolaño'nun ışığında türler arası bir yolculuğa çıkarıyor.

Genç sevgililer Carlos ve Elisa'nın, bir oyun nedeniyle araları açılan albino kızlar Alicia ve Violeta'nın, Şili'nin başkenti Santiago ve kurmaca Neutria şehrinin romanı bu.

Peki kim yazıyor bu romanı, okur mu yoksa yazar mı?

İnsanın etrafında hızla dönüp duran dünyayı sayfada yakalama çabası **Loquela - Sayıklama**.

"Lanetli yaratıklarız biz, hareketsiz nesnelere, mesela bir roman, özel bir günlük, bir mektup olmasa kendimizi tanıyamayacağız."

İspanyolcadan çeviren
Saliha Nilüfer

EDEBİYAT
ROMAN



9 786052 389188

ISBN
978-605-2389-18-8
18 TL
www.notoskitap.com

NOTOS
KİTAP